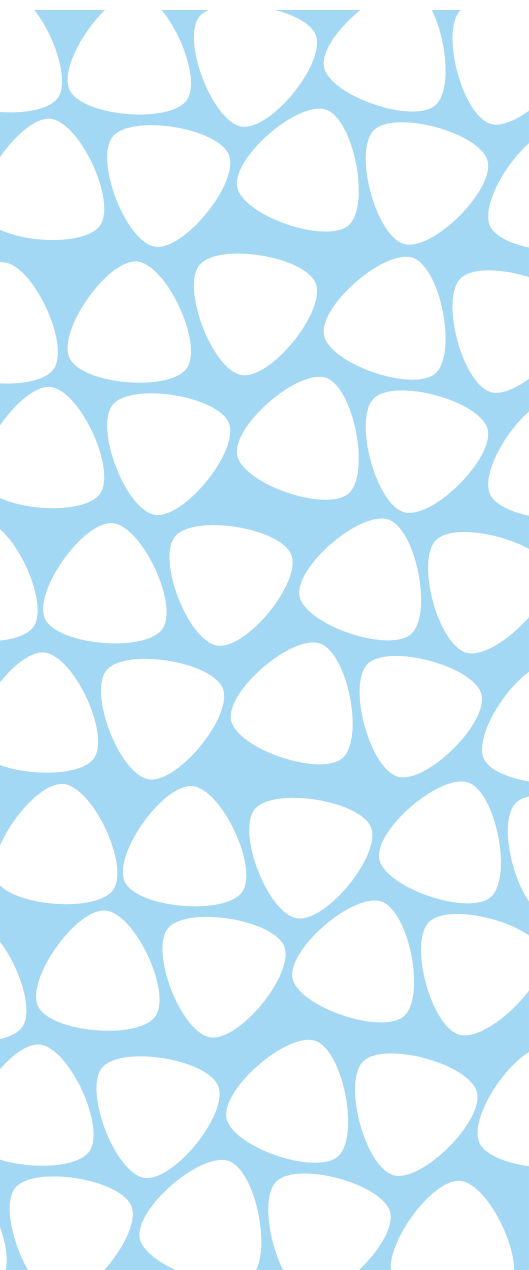
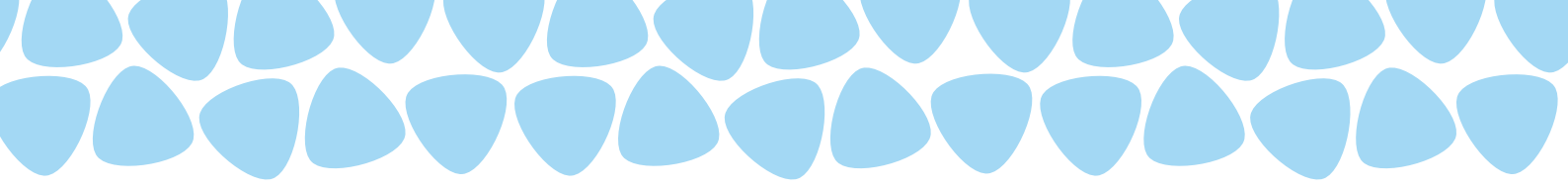

Toimintakertomus 2018

Sisältö

3	Toimitusjohtajalta
4	Elinkeinoelämän keskusliitto EK
6	Henkilöstökertomus
7	Talouspolitiikka
8	Työelämä
9	Yrittäjyys ja elinkeinopolitiikka
10	Lainsäädäntö ja hallinto
11	EU- ja kauppapolitiikka
13	Viestintä
14	Yhtiöt
15	EK:n jäsenliitot vuoden 2018 lopussa
15	EK:n hallitus 2018
16	EK:n vuodelle 2018 valittu edustajisto

Toimitusjohtajalta

Kuva: Marjo Koivumäki

Talouden kasvu jatkui – epävarmuus kasvoi

Talouden kasvu jatkui kertomusvuonna 2018 vielä positiivisesti, mutta vahvimman kasvun aika oli selvästi jo taittunut. Monet epävarmuudet maailmantaloudessa sekä erityisesti kauppapoliittisten kiistojen kärjistyminen loivat talouteen epävarmuutta, joka näkyi ennen kaikkea investointien hiipumisena.

Osaavan työvoiman saatavuus oli EK:n jäsenyritysten suurin pullonkaula kasvun esteenä. Työvoimapula koskee kaikkia aloja ja kaikkia alueita. Tarvitaan muunto- ja täsmäkoulutusta, työn tekemistä kannustavaksi suhteessa sosiaaliturvaan sekä työperäisen maahanmuuton edistämistä. Tätä viestiä EK on vienyt määrätietoisesti päättäjille.

Viime vuosi oli murheellinen työrauhan näkökulmasta. Ay-liike käytti poliittisen lakon asetta vastuuttomasti ja lasku yrityksille kasvoi yli 200 miljoonaan euroon. Ay-liike kampanjoi hallituksen esitystä vastaan irtisanomissuojan lieventämistä pienissä yrityksissä. Vastaavaa poliittisen lakon oikeutta ei juuri missään kilpailijamaassamme ole. Vuodelta 1946 voimassa olevan työrauhalaki on vanhin voimassa olevista laeistamme ja viime vuosi kertoo, että se kaippaa uudistamista.

EK on tyytyväinen maan hallituksen päätökseen kompensoida työntekijöille Kiky-sopimuksen sosiaaliturvamaksujen alennukset verotusta alentamalla. Tällä päätöksellä turvataan kansalaisten ostovoima ja kotimarkkinoiden suotuisa kehitys.

Työlakiasioissa pettymykseksi muodostui työaikalain uudistaminen. Kolmikantainen valmistelu epäonnistui ja monissa kohdin mennään lainsäädännössä väärään suuntaan; työaikalain piiri laajenee vaikka työn luonne muuttuu. Tarvitaan joustavuutta, ei jäykkyksiä.

EK julkisti syksyllä 2017 Suomalaisen Omistajuuden Toimintaohjelman ja ohjelma sai myönteisen vastaanoton. Siinä esitetty kansankapitalismi eteni vuonna 2018 Altian listautumisen myötä sekä maan hallituksen päätöksellä sijoitussäästötilien käyttöönotosta. Työtä kuitenkin riittää vielä ensi vaalikaudelle.

Vapaakaupassa puhalsi vastatuuli. Sopimuksiin perustuva maailmanjärjestys on haastettu. Yhdysvallat hakee yksipuolisesti omaa etuaan ja sen suhteet Kiinaan kärjistyivät. Terästullit vaikuttivat myös suomalaisten yritysten kilpailukykyyn USA:n vientimarkkinoilla. Lisähaasteen niin kauppapoliittikaan kuin EU-politiikkaan toi Brexit, joka varjosti toimintaympäristöä koko vuoden ajan. EK:n EU- ja kauppapoliittiselle osaamiselle on ollut runsaasti käyttöä niin viranomaisten kuin median taholta.

Liittovetoinen työmarkkinakerros päättyi kertomusvuonna. EK:n ja liittojen puolesta kierros meni kohtuullisen hyvin ja se vahvisti yritysten kilpailukykyä suhteessa kilpailijamaiden yrityksiin. Keskinäinen luottamus ja koordinaatio piti huolen siitä, ettei viennin avausta ylitetty.

Kokonaisuutena viime vuotta varjosti kasvava epävarmuus. Siksi meidän on EK:ssa pidettävä huolta niistä tekijöistä, jotka ovat meidän omista käsissämme.

EK julkisti marraskuussa vaaliohjelman ensi vaalikaudelle. Sen keskeisin tavoite on nostaa työllisyysaste yli 75%:iin, mitä kautta syntyy hyvinvointiyhteiskunnan rahoitus. Vaaliohjelma – jonka julkistus oli syyseminaarin puolueiden puheenjohtajien vaalitentien yhteydessä – sai runsaasti hyvää julkisuutta.

EK kuuntelee herkällä korvalla yritysten, jäsenistön sekä jäsenliittojen odotuksia ja toiveita. Näin on nyt ja myös jatkossa.

Jyri Häkämies, toimitusjohtaja

Elinkeinoelämän keskusliitto EK

EK:lla oli kertomusvuoden lopussa kaikkiaan 15 554 jäsenyritystä ja -yhteisöä. Niiden palveluksessa työskenteli 909 370 henkilöä. Jäsenyrityksistä pk-yrityksiä oli 96 prosenttia. Jäsenliittoja oli vuoden lopussa 24. Autoliikenteen Työnantajaliitto ry:n jäsenyys EK:ssa päättyi 31.12.2017.

EK:n uudet arvot ja periaatteet vuonna 2018

Vuoden 2018 aikana päivitettiin EK:n Must-win-battle-strategia ja valmisteltiin EK:n uudet arvot ja periaatteet. Arvotyössä hyödynnettiin digitaalista osallistavaa valmisteluprosessia siten, että EK:n ja sen jäsenliittojen henkilöstö ja hallitukset pääsivät osallistumaan työhön. Uudet arvot ja periaatteet ohjaavat taustalla yhdistyksen työtä arjen toiminnassa ja päätöksenteossa.

Uusien periaatteiden mukaisesti asetamme merkittävässä asioissa Suomen pitkäaikaisen edun oman organisaation lyhytaikaisen edun edelle ja perustelemme päätöksenteosamme, miksi näin teemme. Toimimme määrätietoisesti

Elinkeinoelämän keskusliitto EK

markkinoiden avaamiseksi ja edistämme EU:ssa ja kotimaassa vapaata kilpailua, joka perustuu tasapuolisiin kilpailuedellytyksiin ja reiluun kilpailuun. Vauhditamme byrokratian vähentämistä ja parempaa sääntelyä. Edistämme kansainvälistä yhteistyötä ja monikulttuurista vuorovaikutusta. Noudatamme oikeusvaltion periaatteiden toteutumista ja puolustamme tasa-arvoa. Työ ei syrji – kohtelemme kaikkia tasapuolisesti.

Valmistautuminen eduskuntavaaleihin

Vuoden 2018 työn keskiössä oli tärkeimpänä yhteisenä ponnistuksena tuleviin eduskuntavaaleihin valmistautuminen. Ihminen on Suomen tärkein menestystekijä ja siksi EK haluaa nostaa hallitusohjelman ytimeen osaavat tekijät – kestävän kasvun pullonkaulaksi muodostuva pula osaajista on purettava. Työllisyysaste on nostettava 75%:iin, jotta hyvinvointivaltion rahoitus olisi terveellä pohjalla.

EK:n vaalitavoitteista löytyy vastauksia kysymyksiin:

- 1) Millaisia osaajia Suomi tarvitsee;
- 2) Miten huolehditaan, että työ kannattaa aina ja
- 3) Miten rakennetaan parempaa maailmaa ja menestyvää Suomea?

Vaaleihin liittyvät EK:n esitykset ja kannat valmisteltiin laajassa yhteistyössä jäsenliittojen kanssa. EK:n ja sen jäsenliittojen yhteistyötä tiivistettiin erityisesti vaalivalmistautumisen, viestinnän ja vaikuttamistyön osalta tavoitteena elinkeinoelämän vahva yhtenäinen ääni. Vuoden aikana otettiin käyttöön uudenlaisia toimintatapoja, kuten EK:n ja sen jäsenliittojen henkilöstölle avoimia yhteisiä keskustelutilaisuuksia ja vaalivaikuttamisen pitchausta. Vuoden aikana tavattiin lukuisa määrä puolueiden, ministeriöiden ja muiden vaikuttajien edustajia. Marraskuun seminaarissa järjestettiin puolueiden puheenjohtajien iso vaalitentti. Kaikki vaaleihin liittyvä materiaali on saatavilla vaalisivuilta www.ekvaaliviestit.fi.

Talouden avainlukuja

Jäsenmaksujen osuus EK:n tulorahoituksesta oli kertomusvuonna 82 prosenttia. Maksujen perustana olivat jäsenyritysten palkkasummat vuodelta 2017 ja suuremmilla yrityksillä lisäksi jalostusarvot vuodelta 2016. Jäsenmaksuperusteisiin annettiin 25 prosentin alennus vuoden 2015 tasosta. Varsinaisen toiminnan osuus tulorahoituksesta oli 3 prosenttia ja sijoitustoiminnan osuus 15 prosenttia. Varsinaisen toiminnan kulut olivat 16,8 miljoonaa euroa. Ne sisälsivät 0,8 miljoonaa euroa maksuja yhteistyöorganisaatioille. Kulut olivat 0,1 miljoonaa euroa pienemmät kuin vuonna 2017. Toimintavuoden tulos oli sijoitustuotot mukaan lukien 1,6 miljoonaa euroa.

Henkilöstökertomus

Vuoden 2018 lopussa EK:n henkilöstömäärä oli 79 työntekijää (kaikki palvelussuhteessa olevat). Heistä 71 työskenteli vakinaisessa ja kahdeksan määräaikaisessa työsuhteessa. Kertomusvuoden aikana 13 henkilön työsuhde EK:ssa päättyi. Uusia työntekijöitä palkattiin kahdeksan, heistä kuusi henkilöä vakinaiseen työsuhteeseen ja kaksi määräaikaiseen. Kesällä EK tarjosi määräaikaisen harjoittelupaikan viidelle korkeakouluopiskelijalle ja loppuvuodesta yhdelle ammattikorkeakouluharjoittelijalle.

Henkilöstön keski-ikä oli kertomusvuonna 48 vuotta. Naisten osuus henkilöstöstä oli 56 prosenttia ja miesten 44 prosenttia. Sairauspoissaoloja oli kertomusvuonna 1,3 prosenttia maksetusta työajasta. Vastaava luku vuonna 2017 oli 2,2 prosenttia.

Osaamisen kehittäminen teemana vuonna 2018

EK:ssa vuosittain toteutettavan henkilöstötutkimuksen vastausaktiivisuus oli 84,3 prosenttia. Tutkimuksen perusteella henkilöstö luottaa vahvasti EK:n ylimpään johtoon. Se on tyytyväinen muutosten tehokkaaseen läpivientiin sekä järjestön viimeaikaiseen kehitykseen. EK:n tulevaisuudennäkymiä pidetään nyt parempina kuin vuosi sitten.

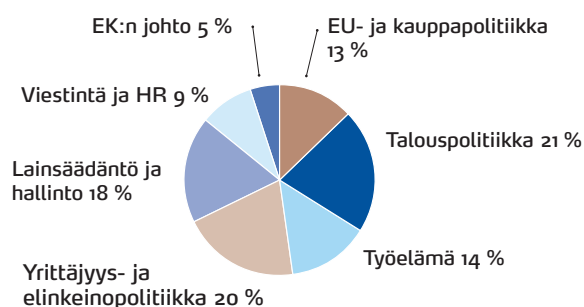
Vuonna 2018 HR:n erityisteemana oli osaamisen kehittäminen. Osaamisen kehittämisestä keskusteltiin tavoite- ja kehityskeskusteluissa. Tavoitteena oli, että jokaiselle EK:laiselle voidaan luoda henkilökohtainen kehityspolku. Keinoina osaamisen kehittämisessä korostettiin työssä ja projekteissa oppimista sekä mahdollisuuksien mukaan tarjottiin lisäkoulutusta.

Henkilöstökulut

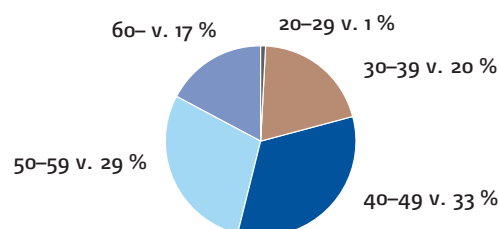
Pakolliset ja vapaaehtoiset henkilöstökulut olivat vuonna 2018 yhteensä 9,2 miljoonaa euroa. Henkilöstökulujen osuus kokonaiskuluista oli 55 prosenttia, ja palkkojen osuus henkilöstökuluista oli 83 prosenttia. Kannustavan palkitsemisjärjestelmän kautta tulospalkitsemiseen käytettiin 2,8 prosenttia palkkasummasta.

Henkilöstön koulutukseen käytettiin vuonna 2018 yhteensä 207 000 euroa, josta kielikoulutuksen osuus oli 38 000 euroa. Vuonna 2017 vastaavat luvut olivat 130 000 euroa ja 40 000 euroa.

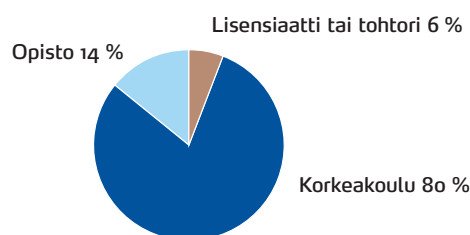
Henkilöstö vastualueittain

Henkilöstön ikärakenne

Henkilöstön koulutustaso

Talouspolitiikka

Talouspolitiikka-vastualueen tehtävänä on talous- ja veropolitiikkaan vaikuttaminen sekä monipuolinen tiedontuotanto koko EK:n liittoyhteisön edunvalvonnan tueksi.

Vastualueen asiantuntijat osallistuvat aktiivisesti Suomessa käytävään talous- ja veropoliittiseen keskusteluun sekä vaikuttavat verolainsäädännön valmisteluun ja toimeenpanoon. EK kartoittaa elinkeinoelämän toimintaympäristöä Suhdannebarometrilla, Investointitiedustelulla sekä monilla yritys-kyselyillä. EK tuottaa myös palkkatilastoja edunvalvontaa ja jäsenyritysten palvelua varten sekä osaksi Suomen virallista palkkatilastoa.

- Tuettiin jäsenliittojen työmarkkinaneuvotteluja monipuolisella tiedontuotannolla sekä talousanalyysillä.
 - Valmisteltiin EK:n hallitusohjelmavaikuttamista erityisesti työllisyyden ja julkisen talouden kestävyysnäkökulmasta.
 - Tiedontuotanto koko EK:n liittoyhteisön tarpeisiin on jatkunut laajana ja säännöllisenä. Vuoden aikana on tehty neljä suhdannebarometriä, kaksi investointitiedustelua ja 12 luottamusindikaattorijulkistusta. Vuonna 2017 tuotettiin palkkatilastoihin kerättiin palkkatiedot noin 700 000:sta EK:n jäsenyritysten työntekijästä. Eri sidosryhmien palaute tiedontuotannosta on ollut myönteistä.
 - Vuonna 2018 valmisteltiin ja hyväksyttiin EK:n verolinjaukset hallituskaudelle 2019–2023. Keskeisimpinä tavoitteina ovat ansiotuloverotuksen pitkäjänteinen keventäminen, yritysverotuksen pitäminen kilpailukykyisenä sekä ehdotus osinkoverojärjestelmän uudistamiseksi.
- Keskustelu digitalisoituvan talouden verotuksesta oli vilkasta vuonna 2018. EK vaikutti aktiivisesti sekä kotimaassa että yhdessä muiden Pohjoismaiden kanssa EU-tasolla, vastustamalla pienille jäsenvaltioille haitallisen digiveron etenemistä. Verosta päättäminen on siirtynyt, ja tämänhetkiset ehdotukset ovat huomattavasti rajatumpia ja siten Suomen kannalta vähemmän haitallisia kuin alkuperäiset mallit.
 - EK vaikutti aktiivisesti kansainvälisten veroriitojen ratkaisumenettelyä ja Euroopan unionin veron kiertämistä estävän ns. ATA-direktiivin implementointia koskevien lainsäädäntöhankkeiden valmisteluun (mm. VYL ja EVL:n korkovähennysrajoitukset).
 - EK vaikutti tulolähdejaon poistamista koskevan uudistuksen valmisteluun, ja tehdyissä ratkaisuissa elinkeinoelämän näkemykset on huomioitu hyvin.
-

Työelämä

Työelämä-vastuualue vaikuttaa työelämän lainsäädäntöön edistämällä elinkeinoelämälle tärkeitä asioita muun muassa työlainsäädännön valmistelutyöryhmissä. Vastuualue tukee myös EK:n jäsenliittojen työehtosopimustoimintaa avustamalla jäsenliittojen ja EK:n välisessä yhteydenpidossa ja tarjoamalla jäsenliitoille kustannuslaskentaan liittyviä palveluita.

- Työehtosopimuskierron saatiin menestyksekkäästi päätökseen. Syksyllä 2017 syntyneen vientialojen avauksen kustannustasoa ei ylitetty muiden alojen neuvotteluissa. Suuressa osassa sopimusratkaisuita lisättiin mahdollisuuksia sopia palkoista paikallisesti.
 - Vaihtelevan työajan sopimusten (ns. nollatuntisopimukset) kieltämistä koskevat vaatimukset saatiin torjuttua.
 - EK edisti työperusteista maahanmuuttoa vaikuttamalla työlupahakemusten käsittelyyn siten, että käsittelyajat ovat lyhentyneet.
 - EK on keventänyt työnantajien hallinnollista taakkaa vaikuttamalla sosiaalivakuutuslainsäädännön valmisteluun niin, että tulorekisterin tulotiedot riittävät sosiaalivakuuttajille ja verottajalle.
 - EK viesti voimakkaasti rekrytointiongelmista, työperusteisen maahanmuuton välttämättömydestä sekä työlupien pitkistä käsittelyajoista julkisuudessa ja suoraan päätöksentekijöille. TEM lisäsi resursseja lupamenettelyyn ja työntekoon oikeuttavien oleskelulupien käsittelyajat lyhenivät noin neljällä kuukaudella.
 - EK on vaikuttanut tulorekisterin hyödyntämiseen erityisesti siten, että sosiaalivakuutuksen vakuutusmaksuja ja sosiaalietuuksien määräytymistä on selkiytetty niin, että tulorekisteriin talletettavat tiedot riittävät suurelta osin verottajalle ja sosiaalivakuutuslaitoksille. Lainsäädäntömuutosten ansiosta sosiaalivakuutusmaksut pystytään määrittämään tulorekisterin tiedoilla ja valtaosassa sosiaalietuushakemuksiakin palkkatietoja ei enää tarvitse kysyä työnantajilta erikseen.
 - EK:n jäsenkentässä oli 159 työtaistelua vuonna 2018. Näistä 94 oli lakkoja, joista laittomia oli 44 kappaletta.
-

Yrittäjyys ja elinkeinopolitiikka

Yrittäjyys ja elinkeinopolitiikka -vastualue edistää pk-yrittäjyyttä ja vaikuttaa yritystoiminnan edellytyksiin energia-, infra-, liikenne- sekä koulutus- ja innovaatiopolitiikan ja digitalisaation alueilla. Ydintehtävänä on yrittäjyyttä koskeva vaikuttaminen, tutkimustoiminta ja alueyhteistyö sekä yritysten toimintaympäristön edistäminen.

- EK julkaisi yrittäjyystavoitteensa seuraavalle vaalikaudelle ja viesti niistä aktiivisesti virkamiehille ja poliittisille päättäjille. Yrittäjyystavoitteet muodostettiin yhteistyössä EK:n jäsenyrittäjien, Yrittäjätuuskunnan ja jäsenliittojen kanssa. Kokonaisuus pitää sisällään yhteensä 10 päätavoitetta, jotka liittyvät työllistämisen helpottamiseen, viranomaistoiminnan yrityslähtöisyyden lisäämiseen, osaamisen kehittämiseen ja yritysten jatkuvuuden varmistamiseen.
- Toteutettiin edunvalvonnalle tärkeitä yrittäjyystutkimuksia. Pk-Pulssi-kyselyillä kartoitettiin yritysten tilannekuvaa ja Yrittäjäpaneelin avulla poliittisten päätösten vaikutuksia yrittäjätoimintaan.
- EK esitti EU:lle pitkän aikajänteen ilmastotavoitteen tiukentamista, jotta lämpeneminen pysähtyisi 1,5 asteeseen. EK teki nettonolla 2050 -tavoitetta koskevan vetoomuksen yhdessä pohjoismaisten sisärjestöjen kanssa ja edisti tavoitetta kattojärjestö BusinessEuropessa. EK allekirjoitti Climate Leadership Coalition -ilmastovetoomuksen.
- EK vaikutti laajan EU:n Energiaunioni 2030 -lainsäädäntöpakettien käsittelyyn. Tulos on kokonaisuutena hyvä elinkeinoelämän kannalta. EK teetti kansainvälisen vertailun sähköveroista.
- EK edisti ympäristölupien yhden luukun palvelua ja digitalisointia Luova-viraston valmistelun yhteydessä.
- Maankäyttö- ja rakennuslain kokonaisuudistus kattaa EK:n esittämät muutostarpeet: kaavoituksen nopeuttaminen, kaavatasojen vähentäminen ja yksityisen hankekaavan käyttö.
- EK vaikutti siihen, että liikenneinfran pitkäjänteinen kehittäminen on lakisäateistä ja käynnistyy tulevalla hallituskaudella. Liikenneinfran rahoitusnäkyminen on kasvava. Teiden ja ratojen tärkeimmät runkoverkot on määritelty. EK oli mukana kasvavien kaupunkiseutujen raideliikennetarpeiden selvityksessä.
- Rekrytointiongelmat olivat pinnalla yhteiskunnallisessa keskustelussa. EK:n kyselyt kertoivat yritysten yleisen ongelman olevan osaavan työvoiman rekrytointihaasteet. Viestiä vietiin monikanavaisesti yhteiskunnalliseen keskusteluun ja tulevien vaalien alla on laajasti huomioitu tarve parantaa työntekijöiden osaamista.
- EK osallistui moniin sekä lyhyen että pitkän aikavälin toimiin, joilla pulaa osaavasta työvoimasta voidaan helpottaa. Tärkeimpänä yksittäisenä uudistuksena on ammatillisen koulutuksen reformi, joka vaatii lainsäädännön uudistamista, johon EK aktiivisesti vaikutti.
- EK neuvotteli yhdessä työmarkkinakeskusjärjestöjen kanssa aikuiskoulutustuen uudistamisen pelisäännöt ja osallistui Koulutusrahaston ja Työttömyysvakuutusrahaston strategia- ja fuusioprosessiin, jonka tuloksena syntyi 1.1.2019 aloittanut Työllisyysrahasto.
- EK laati ja julkaisi sekä viesti poliitikoille ja virkamiehille oman ehdotuksensa koulutuspolitiikan seuraavaksi kärkihankkeeksi; osaamistakuu lupaa jokaiselle nuorelle sujuvat luku-, kirjoitus- ja laskutaidot peruskoulun päättyessä. EK valmisteli myös laajemman osaamisen ja innovaatiotoiminnan ohjelman.
- EK varmisti, että elinkeinoelämän näkemykset olivat riittävästi mukana yliopisto- ja ammattikorkeakoululakeja uudistettaessa.
- EK oli mukana tuomassa yritysnäkökulmaa käynnistyneeseen ammatillisen koulutuksen laatustrategiatyöhön.
- Maan hallitus on lähtenyt viemään eteenpäin sijoitussäästötilien perustamista, mitä ehdotettiin EK:n työryhmän valmistelemissa Suomalaisen Omistajuuden Toimintaohjelmassa jo vuonna 2017.

Lainsäädäntö ja hallinto

Lainsäädäntö ja hallinto käsittää yrityslainsäädännön edunvalvonnan sekä EK:n taloushallinnon, jäsenrekisterin sekä ICT-asiat.

Yrityslainsäädännön osalta EK vaikuttaa laaja-alaisesti yleiseen yritysten toimintaympäristöä koskevaan sääntelyyn. Näitä ovat mm. markkinoiden avaamiseen, kilpailun edistämiseen ja kilpailuneutraliteettiin liittyvät kysymykset, yhtiöoikeus, corporate governance ja parempi sääntely, arvopaperi- ja rahoitusmarkkinoiden sääntely, immateriaalioikeuksia eli IPR:iä koskeva sääntely, digitalisaation ja datan käyttöön liittyvät sääntelykysymykset, sekä sisämarkkina- ja kuluttajansuojasääntely sekä yritys- ja kyberturvallisuuteen liittyvät kysymykset.

- EK aloitti Arvopaperimarkkinayhdistyksen kanssa listayhtiöiden hallinnointikoodin päivittämisen. Työ jatkuu vielä vuonna 2019.
 - EK vaikutti EU:n pääomamarkkinaunionin hankkeissa erityisesti kestävän kasvun rahoitusta koskeissa aloitteissa.
 - Maksukyvyttömyysoikeuden lainsäädäntöhankkeet etenivät 2018 EK:n tavoitteiden mukaisesti.
 - EK vaikutti sotilas- ja siviilitiedustelulainsäädännön kehittämisessä erityisesti yrityssalaisuuksien suojan turvaamiseksi sekä yksityisen ja julkisen sektorin yhteisen uhkien torjunnan mahdollistamiseksi.
 - Liikesalaisuuslain ja tavaramerkkilain kokonaisuudistuksen valmistelu toteutettiin EK:n tavoitteiden mukaisesti edistäen aineettomien oikeuksien tehokasta käyttöä yrityksissä.
 - EK vaikutti suomalaisen elinkeinoelämän näkemysten esilletuomiseksi EU:n tekijänoikeus- ja patenttisääntelyuudistuksia koskevilla neuvotteluilla. Tv- ja radio-ohjelmien lähetystoimintaa koskevasta direktiivistä saavutettiin sopu.
 - EK edisti EU:n digitaalisten sisämarkkinoiden strategian lainsäädäntöpaketin toimeenpanoa elinkeinoelämän tavoitteiden mukaisesti.
 - EK vaikutti aktiivisesti EU:n tietosuojasääntelyn toimeenpanoon Suomessa, ja koulutti sekä opasti jäsenyrityksiä tietosuoja-asioissa. Lisäksi EK edisti elinkeinoelämän kantaa osallistamalla perusteettomia määräyksiä koskevan lainsäädännön kansalliseen valmistelutyöhön.
 - EK työskenteli yhdessä sidosryhmien kanssa ja piti esillä yritystoiminnalle keskeisiä näkökulmia sähköisen viestinnän tietosuoja, digitaalisia sisältöjä ja EU:n kuluttajalainsäädännön uudistuspaketteja koskevilla hankkeilla. EK:n ja eurooppalaisten sisäjärjestöjen yhteistyö oli tehokasta.
 - Tammikuussa 2018 EK otti jäsentietojen ja -maksujen käsittelyssä käyttöön uuden koko liittoyhteisöä palvelevan pilvipohjaisen jäsentietojärjestelmän.
-

EU- ja kauppapolitiikka

EU- ja kauppapolitiikka -vastualue huolehtii suomalaisen elinkeinoelämän puolesta, että Suomi pysyy EU:n sisämarkkinoiden ytimessä ja uudistaa EU:ta. Lisäksi se valvoo, että sisämarkkinoiden sääntely on markkinaehtoista ja että yhteisellä kauppapolitiikalla saadaan edistettyä markkinoiden avaamista ja luotua mahdollisimman tasainen pelikenttä globaalisti tärkeimmillä markkinoilla.

Toteutamme tehtävää yhdessä liittoyhteisön kanssa yhteistyössä kotimaisten ja eurooppalaisten viranomaisten kanssa, osallistumalla julkiseen keskusteluun ja vuoropuheluun päätöksentekijöiden kanssa ja osallistumalla eurooppalaisen elinkeinoelämän kattojärjestö BusinessEuropen työhön ja kannanmuodostukseen.

Vuoden 2018 aikana keskityttiin erityisesti EU:n lainsäädäntötyöhön ja kauppapoliittisen asialistan edistämiseen sekä EU:n tulevaisuutta muokkaaviin kehityskuluihin kotimaassa ja EU-tasolla.

EU-asioissa:

- EK aloitti valmistautumisen Suomen EU-puheenjohtajuuskauteen. Elinkeinoelämän hankkeita puheenjohtajuuskaudella yhteen kokoava teema, Avoin ja älykäs Eurooppa, sai hyvän vastaanoton ja EU:n perustehtäviin keskittymistä pidetään tarpeellisena useimpien sidosryhmien joukossa.
- EK ja pohjoismaiset sisarjärjestöt tiivistivät yhteistyötä edelleen ja työskentelivät mm. sen eteen, että EU:n sosiaalisen ulottuvuuden kehittäminen ja työlainsäädäntö huomioisivat työmarkkinoiden erityispiirteet ja työmarkkinajärjestöjen vahvan roolin. Kesäkuussa EK, SN, DA ja NHO järjestivät aiheesta yhteisen tapahtuman Brysselissä.
- Suomen kannalta haitallisten uusien EU-verosääntösten hyväksyminen vältettiin, vaikka komissio ei luopunut hankkeista kokonaan. EK:n ja muiden eurooppalaisten elinkeinoelämän järjestöjen yhteistyö erityisesti nk. digitaalisen palveluveron parissa oli tehokasta.
- Sisämarkkinasääntelyssä otettiin askelia sekä eteenpäin että taaksepäin, esimerkiksi digitaaliset sisämarkkinat etenivät, palveluiden liikkuvuus ei. EK:n ja valtionhallinnon välinen vuorovaikutus oli mutkatonta ja elinkeinoelämän näkemykset tulivat pääsääntöisesti otetuiksi huomioon.

- Iso-Britannian ja EU:n eroneuvottelut päättyivät sopimukseen eron ehdoista sekä julistukseen tulevasta suhteesta joulukuussa. Ero tapahtuu 2019 joko sovittu tai sopimuksetta. EK valmisteli ja välitti elinkeinoelämän viestit neuvotteluihin sekä välitti tietoa neuvotteluiden etenemisestä jäsenilleen. EK osallistui myös julkiseen keskusteluun ja avasi eroprosessin kulkua sekä seurauksia tiedotusvälineissä suurelle yleisölle.
- EK osallistui kotimaiseen EU-keskusteluun ja korosti tarvetta Suomen aktiiviselle EU-vaikuttamiselle välineinään mm. Turun Eurooppa-foorumi, Miltä Suomi näyttää -selvitys sekä useat kirjoitukset ja ulostulot tiedotusvälineissä.
- EK:n osallistui EU:n monivuotisista rahoituskehysistä käytäviin neuvotteluihin mm. johtamalla puhetta BusinessEuropen rahoituskehys-työryhmässä (MFF Task Force).

Kauppapolitiikassa:

- Vapaakauppasopimusneuvottelut jatkuivat aktiivisina. Aloitettiin muun muassa uudet neuvottelut Australian ja Uuden-Seelannin kanssa sekä vahvistettiin vapaakauppasopimus Japanin kanssa. EK:n näkökulmasta keskeisiä tavoitteita ovat kauppasopimusten rakenne (kahtiajako) sekä kauppapoliittisen toimintakyvyn vahvistaminen mm. riittävät kansalliset ja EU-tason resurssit turvaamalla.
- Kiina nousi yhdeksi EK:n kauppapolitiikan prioriteeteista. Vuonna 2017 perustetun Kiina-Suomi innovaatiokomitean toimintaa vahvistettiin ja perustettiin

- mm. kolme uutta työryhmää (puhdas ilma, merilogistiikka, metsä). Jo aiemmin toiminnassa oli energia-työryhmä. EK:ssa aloitettiin Kiina-kannan valmistelu, jonka avulla vaikutetaan BusinessEuropen Kiina-kantaan ja EU:n Kiina-strategiaan. Samalla vahvistettiin EK:n johdolla elinkeinoelämän ja hallinnon välistä tiedonvaihtoa yhteisen Kiina-tilannekuvan varmistamiseksi. Lisäksi pyrittiin lisäämään läpinäkyvyyttä Kiinan Belt and Road -hankkeeseen suomalaisyritysten näkökulmasta.
- Yhdysvaltojen muuttuneella kauppapoliittisella linjalla oli merkittävät vaikutukset toimintaympäristöön. EK seurasi, analysoi ja selvensi myös julkisuudessa tilannekuvaa. Näkyvimpinä asioina esillä olivat mm. Yhdysvaltain ja Kiinan välinen kauppakonflikti, teräs- ja alumiinitullit, esillä ollut uhka EU:sta tuotaville autoille.
 - WTO:n toimintakykyyn liittyy merkittäviä uhkakuvia Yhdysvaltain haastaessa sen toimintaperiaatteita. Keskeisenä mm. lykättyjen tuomarinimitysten kautta on uhattuna ollut WTO:n toimivin osa, eli riitojenratkaisun toimivuus. EU on tehnyt oman esityksensä WTO:n uudistamisesta. EK analysoi tilanteen kehittymistä ja arvioi suomalaisen elinkeinoelämän prioriteetteja WTO:n uudistamistarpeisiin liittyen.
 - EK osallistui Suomen ja Venäjän taloussuhteiden ylläpitoon ja kaupanesteiden purkamiseen muun muassa hallitusten välisen talouskomission toiminnassa. Lisäksi vaikutettiin BusinessEuropen Venäjä-linjauksiin sen Venäjä-työryhmän puheenjohtajan roolissa. Yhdysvaltain pakotteet nousivat merkittäväksi Venäjän talouteen ja kauppaan vaikuttavaksi muuttujaksi, johon liittyen EK pyrki selvittämään pakotteisiin liittyvää ohjeistusta mm. Yhdysvaltain hallinnon kanssa järjestettyjen keskustelutilaisuuksien muodossa.
 - Yhdysvaltain pakotteet muuttivat nopeasti suomalaisyritysten lupaavasti käynnistyneen kaupankäynnin Iranissa (UM:n arvion mukaan vireillä oli n. 1,2 miljardin euron sopimuskanta). Käytännössä lähes kaikki suomalaisyritykset ajoivat alas Iranin toimintojaan pakotteiden tuloksena. EK seurasi tilannetta, harjoitti vuoropuhelua Yhdysvaltain viranomaisten kanssa sekä toimi aloitteentekijänä eurooppalaisen elinkeinoelämän (BusinessEurope) nimissä Yhdysvaltain pakoteviranomaiselle OFAC:lle lähetetyssä maksuliikenteen edistämiseen pyrkineessä kirjeessä.

- Sekä kehitys- että vienninrahoituksen osalta julkaistiin tulevaa hallitusohjelmaa varten keskeiset tavoitteet. Keskeistä on varmistaa rahoitusratkaisujen kilpailukyky keskeisiin kilpailijamaihin nähden ja varmistaa niiden soveltuvuus sekä suurille että pk-yrityksille. Kehitysrahoituksen osalta keskeinen tavoite oli, että ulkoministeriön 130 miljoonan euron vuosittaisten finanssisijoitusten allokointi Finnfundin toimintaedellytysten vahvistamiseen. Vienninrahoituksen osalta keskeistä oli Finnveran riittävien vientitakuuliimittien ylläpito ja pk-yritysten vientiä tukevien instrumenttien kehittäminen. Tavoitetta suorien vientiluottojen käyttöön otosta ei saavutettu.
- Suomi päättää vuoteen 2021 mennessä suuruusluokaltaan 8–10 miljardin euron arvoisista puolustushankinnoista. Hankintojen luoma kiinnostus on ainutlaatuinen mahdollisuus edistää laajempaa elinkeinoelämän yhteistyötä etenkin Iso-Britanniassa, Ranskassa, Ruotsissa ja Yhdysvalloissa. EK käynnisti yhteistyössä Business Finlandin kanssa Global Innovation Partnership -ohjelman (GIPP). Ohjelma edistää suomalaista innovaatiovientiä ja Suomeen kohdistuvia investointeja.
- Kauppapoliittisen turbulenssin noustessa keskiöön vuonna 2018, olivat EK:n asiantuntijat runsaasti esillä valtakunnan mediassa aihepiiriä kommentoimassa. Lisäksi syksyllä aktivoitiin kauppapoliittinen uutiskirje, jonka tavoitteena on jatkossa laajentaa EK:n kauppapoliittiseen tiedonvaihtoon osallistettavaa jäsenkuntaa.
- EK toteutti ja julkaisi yhteistyössä Boston Consultingin kanssa selvityksen Suomen menestysmahdollisuuksista globalisaation uudella pelikentällä. Keskeisenä ilmiönä esitettiin markkinoita ja asiakkaita lähentävä sekä markkinoillepääsyn esteitä alentava digitalisaatio. Samanaikaisesti protektionismi luo kaupanesteitä ympäri maailmaa ja haastaa perinteisiä globaaleja toimitusketjuja. Suomella todettiin kuitenkin olevan erinomaiset mahdollisuudet menestyä globalisaation seuraavassa vaiheessa. Menestyksen edellytyksenä todettiin kuitenkin olevan Suomen kyky vastata globalisaation uusiin vaatimuksiin sekä yritysten kyky uudistaa liiketoimintamallejaan.
- EK järjesti vuonna 2018 jäsenistölleen monia korkean tason round-table- ym. -tilaisuuksia. Esimerkkeinä tilaisuudet kauppakomissaari Malmströmin, brexit-pääneuvottelija Barnierin sekä Kazakstanin ja Islannin presidenttien kanssa.

Viestintä

EK:n viestinnän tavoitteena on saada elinkeinoelämän kannalta tärkeät viestit päättäjien tietoisuuteen ja esille mediassa sekä herättää keskustelua Suomen menestyksen kannalta relevanteista asioista.

EK aloitti 2019 eduskuntavaaliviestinnän jo keväällä 2018 ja vuoden aikana nostatimme keskustelua monista seuraavan hallituskauden keskeisistä teemoista. Keskeisin vaaliviesti oli Suomen työllisyysasteen nostaminen yli 75 prosenttiin ja yritysten osaajapulaan vastaaminen eri tavoin. EK osallistui aiempaa aktiivisemmin myös keskusteluun siitä, mitä on vastuullisuus elinkeinoelämässä.

- EK esitti Markkinat auki -raportissaan toukokuussa 2018 kilpailupoliittiset linjauksensa. Ne tukevat markkinoiden avaamista, alalle tulon helpottamista ja verovarojen tehokasta käyttöä. Julkisille toimijoille EK esitti tehokkaampia hallinnollisia sanktioita – kuten sakkoja – sääntelyrikkomuksista.
 - Yrittäjien viestit päättäjille -julkaisu toukokuussa 2018. EK esitti tulevalle hallitukselle uudistuksia, jotka vauhdittaisivat pienten ja keskisuurten yritysten etenemistä yli ratkaisevien kasvu- ja työllistämiskynnysten.
 - Kaupungit kasvavat – miten käy muun Suomen -raportti toukokuussa 2018. Osmo Soininvaaran ja Esa Härmälän kirjoittamassa raportissa nostettiin esiin kaupungistumisen merkitys koko Suomelle.
 - EK käynnisti elokuussa 2018 Työ ei syrji -kampanjan. Kampanja sai laajan näkyvyyden mediassa ja mainosten kautta ja siihen tuli mukaan yli 400 työpaikkaa. Kampanja tähtäsi asenteiden muuttamiseen ja syrjinnän vähentämiseen työelämässä.
 - Työn vuoro -julkaisussa esitettiin EK:n keinot siihen, että työnteko olisi aina kannattavampaa kuin työttömyys. Tämä tarkoittaa mm. työttömyyspäivärahan porrastamista ja työttömyysturvan lyhentämistä. Toisaalta kannustinloukkujen purkaminen edellyttää varhaiskasvatusmaksujen alentamista ja asumistuen painottamista työssäkäyviin. Lisäksi esitettiin keinoja syrjäytymisen ehkäisemiseksi.
 - Apulaisprofessori Tomi Viitalan raportti kansainvälisen verotuksen murroksesta lokakuussa 2018. Raportin pääviestinä oli, että Suomella on oltava jatkossakin oikeus verottaa kansainvälisesti toimivien yritysten arvoa tuottavia toimintoja, jotka sijaitsevat Suomessa.
 - EK:n esitti lokakuussa 2018 keinoja, joilla Suomesta saataisiin vetovoimaisempi ja yltäisimme lähemmäs verrokkimaiden tasoa ulkomaisten investointien, pääomien ja osaajien houkuttelemisessa.
 - Boston Consulting Group toteutti EK:lle globalisaatio selvityksen, joka julkaistiin marraskuussa 2018. Selvityksen johtopäätöksenä oli, että globalisaation vauhti on nopeutumassa ja samalla muuttamassa radikaalisti muotoaan. Suomella vahvat edellytykset menestyä globalisaation seuraavassa aallossa.
 - Marraskuussa 2018 julkistettiin kaikki EK:n vaalivoitot eduskuntavaaleihin 2019. EK:n tavoitteissa korostui työn ensisijaisuus, keinot osaajapulan ratkaisemiseksi, TKI-rahoitukseen tarvittava käänne, kannustava verotus, reilu kilpailu sekä ilmastohaasteen vakavuus. EK liittyi myös CLC-ilmastoaloitteeseen.
 - Joulukuussa 2018 EK julkisti Koulutustakuusta osaamistakuuseen -julkaisun. Sen pääviestinä on, että peruskouluun tarvitaan perustaitojen osaamistakuu oppivelvollisuuden pidentämisen sijaan.
 - Uutena viestinnällisenä toteutustapana käynnistettiin yrittäjälähettiläsohjelma, jossa EK:n vaaliviestejä tuotiin julkisuuteen aitojen yrittäjien äänillä. Suomen kahtatoista vaalipiiriä edustavat lähettiläät olivat syksystä alkaen esillä mediahaastatteluiden, mielipidekirjoitusten ja EK:n digikanavien kautta.
-

Yhtiöt

EK-Tieto Oy

EK-Tieto Oy on EK:n kokonaan omistama koulutuspalvelu- ja tarjoava yhtiö. Yhtiö järjestää EK:n jäsenille suunnattua edullista koulutusta erityisesti työsuhdeasioissa, verotuksessa ja yritysturvallisuudessa. Tarjolla on sekä perusasioita että erityisteemoja ja ajankohtaisia lainmuutoksia koskevia kursseja.

EK-Tieto Oy järjesti kertomusvuoden aikana noin 30 koulutustilaisuutta, joihin osallistui yhteensä yli 2 000 henkilöä. Suosituimpia aiheita olivat ennakoperintää ja työsuhdeasioiden perusteita koskevat koulutustilaisuudet sekä turvallisuusalan neuvottelupäivät. Uutuutena otettiin käyttöön mahdollisuus osallistua koulutustilaisuuksiin myös etäyhteyden kautta.

EK-Tiedon toiminta on osa EK:n tarjoamaa jäsenpalvelua. Kouluttajina toimivat pääsääntöisesti EK:n ja ja EK:n jäsenliittojen asiantuntijat. EK-Tieto Oy:n palveluksessa oli kertomusvuoden lopussa sivutoimisen toimitusjohtajan lisäksi neljä työntekijää.

Työsuhdejuristit Oy

Työsuhdejuristit Oy tarjoaa EK:n jäsenyrityksille maksullista oikeusapua työsuhderiidoissa. EK-Tieto Oy omistaa Työsuhdejuristit Oy:n sataprosenttisesti. Työsuhdejuristit Oy:n palveluksessa oli kertomusvuoden lopussa päätoiminen toimitusjohtaja ja kolme lakimiestä.

Jutut ohjautuvat yhtiölle joko EK:n jäsenliittojen kautta tai suoraan jäsenyrityksiltä. Yhtiö sai vuoden 2018 aikana noin 90 uutta toimeksiantoa. Isoimman jutturyhmän muodostivat edelleen työsopimusten yksilöperusteisten päättämisten riitauttamiset, mutta myös yhteistoimintalakia koskevia juttuja oli paljon. Suurin osa yhtiön hoitamista jutuista käsitellään yleisissä tuomioistuimissa, mutta yhtiö hoitaa tarvittaessa myös työtuomioistuimessa vireillä olevia juttuja.

EK:n jäsenliitot vuoden 2018 lopussa

- Elintarviketeollisuusliitto ry
- Energiateollisuus ry
- Finanssiala ry
- Henkilöstöpalveluyritysten Liitto ry
- Hyvinvointiala HALI ry
- Kaupan liitto ry
- Kemianteollisuus ry
- Kiinteistötyönantajat ry
- Kumiteollisuus ry
- Logistiikkayritysten Liitto ry
- Lääketeollisuus ry
- Matkailu- ja Ravintolapalvelut MaRa ry
- Medialiitto ry
- Muoviteollisuus ry
- Palvelualojen työnantajat PALTA ry
- Puusepänteollisuus ry
- Rakennusteollisuus RT ry
- Rannikko- ja Sisävesiliikenteen Työnantajaliitto RASILA ry
- Satamaoperaattorit ry
- Sivistystyönantajat ry
- Suomen Tekstiili & Muoti ry
- Teknokemian Yhdistys ry
- Teknologiateollisuus ry
- Yhteinen Toimialaliitto ry

EK:n hallitus vuoden 2018 lopussa

PUHEENJOHTAJA	Toimitusjohtaja Veli-Matti Mattila , Elisa Oyj
VARAPUHEENJOHTAJAT	Hallituksen puheenjohtaja Kari Jussi Aho , Rukakeskus Oy / Pyhätunturi Oy Hallituksen puheenjohtaja Risto Siilasmaa , Nokia Oyj
MUUT JÄSENET	Toimitusjohtaja Kimmo Alkio , Tieto Oyj Hallituksen puheenjohtaja Päivi Leiwo , Oilon Oy Toimitusjohtaja Jouni Lievonen , Kavika Oy Pääjohtaja Taavi Heikkilä , Suomen Osuuskauppojen Keskuskunta SOK Pääjohtaja Mikko Helander , Kesko Oyj Toimitusjohtaja Pekka Vauramo , Finnair Oyj Toimitusjohtaja Satu Yrjänä , Kantar TNS Toimitusjohtaja Jari Latvanen , HKScan Oy Toimitusjohtaja Pekka Lundmark , Fortum Oyj Toimitusjohtaja Ari Kaperi , Nordea Pankki Suomi Oyj Toimitusjohtaja Minna Vanhala-Harmanen , Opteam Yhtiöt Oy Toimitusjohtaja Yrjö Närhinen , Terveystalo Oyj Toimitusjohtaja Jari Rosendal , Kemira Oyj Toimitusjohtaja Juhapekka Joronen , SOL Palvelut Oy Toimitusjohtaja Tomi Lantto , Antell-Ravintolat Oy Konsernijohtaja Vesa-Pekka Kangaskorpi , Keski-suomalainen Oyj Toimitusjohtaja Harri Kailasalo , Lemminkäinen Infra Oy Toimitusjohtaja Henri Kuitunen , Steveco Oy Rehtori Jouko Niinimäki , Oulun yliopisto

EK:n vuodelle 2018 valittu edustajisto

Varsinaiset edustajat

• Elintarviketeollisuusliitto ry

Toimitusjohtaja Maria Hanho , Vaissi Oy.....	Toimitusjohtaja Timo Jänne , Linkosuon Leipomo Oy
Toimitusjohtaja Annikka Hurme , Valio Oy	Toimitusjohtaja Johanna Sewón-Kievari , Froneri Finland Oy
Toimitusjohtaja Kalle Järvinen , Hartwall Oy	Toimitusjohtaja Jari Elonen , Elonen Oy
Toimitusjohtaja Matti Karpinen , Saarioinen Oy	Toimitusjohtaja Mikko Sairanen , Osuuskunta Maitomaa
Toimitusjohtaja Niklas Kumlin , Helsingin Mylly Oy	Toimitusjohtaja Thomas Isaksson , Vaasan Oy
Toimitusjohtaja Marina Sabel , Riitan Herkku Oy	Toimitusjohtaja Juha Vanhainen , Apetit Oyj

• Energiateollisuus ry

Toimitusjohtaja Jouko Hokkanen , KSS Rakennus Oy.....	Toimitusjohtaja Taisto Lehonmaa , Suomen Energia-Urakointi Oy
Toimitusjohtaja Elina Kivioja , Vattenfall Oy.....	Johtaja Riikka Hirvisalo-Oja , Caruna Oy
Toimitusjohtaja Jorma Korhonen , Pohjois-Karjalan Sähkö Oy.....	Toimitusjohtaja Arto Sutinen , Savon Voima Oyj
Toimitusjohtaja Pertti Laukkanen , Vantaan Energia Oy.....	Toimitusjohtaja Esa Lindholm , Kuopion Energia Oy
Toimitusjohtaja Tapani Lihuala , Elenia Oy	Toimitusjohtaja Lauri Virkkunen , Pohjolan Voima Oy
Toimitusjohtaja Patrick Wackström , Porvoon Energia Oy	Toimitusjohtaja Kimmo Nurminen , Paneliankosken Voima Oy

• Finanssiala ry

Johtaja Matti Carpén , Keskinäinen Työeläkevakuutusyhtiö Elo.....	Johtaja Mika Ahonen , Keskinäinen Työeläkevakuutusyhtiö Elo
COO Juha Hammarén , Aktia Pankki Oyj.....	Varatoimitusjohtaja Merja Sergelius , Aktia Pankki Oyj
Varatoimitusjohtaja Sini Kivihuhta , Keskinäinen Eläkevakuutusyhtiö Ilmarinen	Asiakkuusjohtaja Pekka Puustinen , Keskinäinen Eläkevakuutusyhtiö Ilmarinen
Toimitusjohtaja Antti Kuljukka , Keskinäinen Vakuutusyhtiö Fennia	Varatoimitusjohtaja Seppo Rinta , Keskinäinen Vakuutusyhtiö Fennia
Toimitusjohtaja Petri Niemisvirta , Mandatum Henkivakuutusosakeyhtiö....	CFO Peter Johansson , Sampo Oyj
Maajohtaja Marcus Nystén , Skandinaviska Enskilda Banken AB (publ) Helsingin sivukonttori	Head of Legal Karim Tähtivuori , Skandinaviska Enskilda Banken AB (publ) Helsingin sivukonttori
Toimitusjohtaja Tomi Närhinen , Säästöpankkiliitto osk.....	Lakiasiaintoimittaja Kirsi Lauslahti , Säästöpankkiliitto osk
Toimitusjohtaja Jari Sundström , LähiTapiola-ryhmä	Toimitusjohtaja Jukka Kinnunen , LähiTapiola-ryhmä
Johtaja Seppo Turunen , Pohjantähti.....	Johtaja Anne-Maria Salenius , Ålandsbanken

• Henkilöstöpalveluyritysten Liitto ry

Toimitusjohtaja Matti Kariola , Manpower Group.....	Hallituksen puheenjohtaja Aaron Michelin , Enersense International Oy
Toimitusjohtaja Minna Vanhala-Harmanen , Barona Oy	Partner Tapio Vuojärvi , Citywork Oy

• Hyvinvointiala Hali ry

Toimitusjohtaja Marja Aarnio-Isohanni , Espero Care Oy	Viestintä- ja yhteiskuntasuhdejohtaja Lauri Korkeaoja , Attendo Oy
Toiminnanjohtaja Virpi Dufva , Vanhus- ja lähimmäispalvelun liitto ry.....	Toimitusjohtaja Päivi Kari , KVPS Tukena
Toimitusjohtaja Jarno Huurainen , Oral Hammaslääkärit Oyj	Toimitusjohtaja Kari Virta , MedGroup Oy
Toimitusjohtaja Virpi Holmqvist , Touhula Varhaiskasvatus Oy.....	Toimitusjohtaja Heidi Ruhala , Oy Ankkalampi – Ankdammen Ab
Toimitusjohtaja Janne-Olli Järvenpää , Mehiläinen Oy	Toimitusjohtaja Joni Aaltonen , Pihlajalinna Oy
Pääjohtaja Petri Pohjonen , Invalidiliitto ry.....	Johtaja Samuli Saarni , Pohjola Terveys Oy
Toimitusjohtaja Ilkka Repo , Allergia- ja Astmaliitto ry	Toimitusjohtaja Olli Holmström , Helsingin Diakonissalaitoksen säätiö
Toimitusjohtaja Hannu Ronkainen , KK-Verve Oy.....	Toimitusjohtaja Teemu Annala , CTM Sosiaali- ja terveyspalvelut Oy
Toimitusjohtaja Juha Viertola , Pikkujätti lasten ja nuorten lääkäriasema Oy ...	Johtava ylilääkäri Juha Tuominen , Terveystalo Oyj

Varsinaiset edustajat

Henkilökohtaiset varajäsenet

▪ Kaupan liitto ry

Toimitusjohtaja Kari Blomberg , TWP Group Oy	Toimitusjohtaja Alexander Bargum , Algol Oy
Toimitusjohtaja Harri Broman , Broman Group Oy.....	Toimitusjohtaja Teemu Rissanen , R-kioski Oy
Toimitusjohtaja Catarina Fagerholm , Instru Optiikka Oy.....	Toimitusjohtaja Pasi Kohmo , Silmäasema Oy
Pääjohtaja Taavi Heikkilä , Suomen Osuuskauppojen Keskuskunta.....	Toimitusjohtaja Juha Kivelä , Pohjois-Karjalan Osuuskauppa
Toimitusjohtaja Mikko Helander , Kesko Oyj	Johtaja Matti Mettälä , Kesko Oyj
Toimitusjohtaja Mikko Huopalainen , Toyota Tsusho Nordic Oy	Toimitusjohtaja Mikko Servo , Satakunnan Autotalo
Toimitusjohtaja Riitta Huuhtanen , Kalevala Koru Oy	Toimitusjohtaja Mika Niemi , Edututor Oy
Toimitusjohtaja Heikki Häggkvist , Wetteri Yhtiöt Oy	Toimitusjohtaja Tom Terinkoski , Teknotoimi Oy Autokiila
Apteekkari Risto Kanerva , Espoon 1. Tapiolan apteekki	Apteekkari Merja Kahela , Riihimäki 1. Aurinko Apteekki
Toimitusjohtaja Antti Määttä , Osuuskauppa Keskimaa	Henkilöstöjohtaja Susa Nikula , Suomen Osuuskauppojen Keskuskunta SOK
Toimitusjohtaja Sam Nieminen , SGN Group Oy	Toimitusjohtaja Esa Silver , Miele Oy
Kauppiaas Toni Pokela , Pokela Oy Iso Ormena	Toimitusjohtaja Jaana Hertsberg , K-kauppiaasliitto ry
Toimitusjohtaja Ulla Pöllänen , Väritukku Oy.....	Toimitusjohtaja Kai Kaasalainen , Tamro Oyj
Toimitusjohtaja Lauri Sipponen , Lidl Suomi Ky	Toimitusjohtaja Onerva Pekkonen , Circlum Farmasia Oy
Konsernijohtaja Daniel Ward , Eurokangas Oy	Toimitusjohtaja Arto Melanko , Tempur Sealy Suomi Oy
Toimitusjohtaja Lauri Veijalainen , Stockmann Oyj Abp	Konsernijohtaja Petri Heino , Heinin Tukku Oy

▪ Kemianteollisuus ry

Hallituksen puheenjohtaja Markku Jokinen , Sievin Jalkine Oy	Toimitusjohtaja Thomas Stendahl , Bewi Styrochem Oy
Toimitusjohtaja Antti Korpiemi , Berner Oy	Toimitusjohtaja Salla Roni-Poranen , Borealis Polymers Oy
Konsernijohtaja Paula Salastie , Teknos Oy.....	Toimitusjohtaja Johanna Lamminen , Gasum Oy
Toimitusjohtaja Ulf Sjöblom , Oy Forcit Ab.....	Toimitusjohtaja Seppo Lamminmäki , Chemigate Oy
Hallituksen puheenjohtaja Erkki Solja , Kiilto Oy.....	Hallituksen puheenjohtaja Clas Palmberg , Oy Woikoski Ab
Toimitusjohtaja Olli Ylihärtilä , Solenis Finland Oy	Toimitusjohtaja Pasi Pentikäinen , Pentik Oy

▪ Kiinteistöyönantajat ry

Hallituksen puheenjohtaja Antti-Pekka Aravirta ,	Toimitusjohtaja Tomi-Erik Aravirta , Kiinteistö- ja ympäristöpalvelut Aravirta Oy
Kiinteistö- ja ympäristöpalvelut Aravirta Oy	Toimitusjohtaja Johan Mild , Coor Service Management Oy
Toimitusjohtaja Ismo Heikkonen , RTK-Palvelu Oy.....	Toimitusjohtaja Jukka Jäämaa , ISS Palvelut Oy
Toimitusjohtaja Pekka Ojanpää , Lassila & Tikanoja Oy.....	Toimitusjohtaja Heli Karppinen , Kajaanin Huoltokeskus Oy
Toimitusjohtaja Kalevi Ranta , Rovana Oy	

▪ Kumiteollisuus ry

Toimitusjohtaja Jukka Mäki-Lahna , FP-FinnProfiles Oy	Toimitusjohtaja Juha Niemi , Stowe Woodward Finland Oy
--	---

▪ Logistiikkayritysten Liitto ry

Toimitusjohtaja Jari Immonen , Suomen Kaukokiito Oy	Toimitusjohtaja Ville Vähälä , Vähälä Logistics Oy
--	---

▪ Lääketeollisuus ry

Toimitusjohtaja Päivi Kerkola , Pfizer Oy	Toimitusjohtaja Katri Outinen , Santen Oy
--	--

Varsinaiset edustajat

Henkilökohtaiset varajäsenet

• Matkailu- ja Ravintolapalvelut MaRa ry

Toimialajohtaja Jouko Heinonen , HOK-Elanto Liiketoiminta Oy	Toimitusjohtaja Kimmo Simberg , Etelä-Pohjanmaan Osuuskauppa
Toimitusjohtaja Juho Jokinen , Hotelli Polaris Oy	Toimitusjohtaja Maria Muinonen , Savenius Oy
Toimitusjohtaja Aki Käyhkö , Scandic Hotels Oy	Toimitusjohtaja Tomi Lantto , Antell-Ravintolat Oy
Hallituksen puheenjohtaja Jarkko Myllymäki , Juuri Yhtiöt Oy	Toimitusjohtaja Iris Mäkinen , Mäntän Klubi Oy
Rinnetoimenjohtaja Jouko Poukkanen , Deltarec Oy	Johtaja Tero Eskola , Karjalohjan Päiväkumpu Oy
Toimitusjohtaja Miikka Seppälä , Tampereen Särkänniemi Oy	Hallintojohtaja Niki Matheson , Helsinki-viikon säätiö

• Medialiitto ry

Toimitusjohtaja Alexander Lindholm , Otava-konserni	Toimitusjohtaja Pasi Vainio , Kustannusosakeyhtiö Otava
Toimitusjohtaja Pia Kalsta , Sanoma Media Finland Oy	Toimitusjohtaja Kaisa Ala-Laurila , A-lehdet Oy

• Muoviteollisuus ry

Toimitusjohtaja Christian Sundberg , Oy Fluorotech Ltd	Toimitusjohtaja Jari Tervonen , Pohjoismainen Solumuovi Oy
---	---

• Palvelualojen työnantajat PALTA ry

Hallituksen puheenjohtaja Paavo Aro , Aro Systems Oy	Toimitusjohtaja Veronica Lindholm , Finnino Oy
Hallituksen puheenjohtaja Heikki Halmetoja ,	CEO Pekka Stenqvist , DHL Freight Nordics Oy
CHS Logistics Oy ja CHS Air Logistics Oy	
Hallituksen puheenjohtaja Jyrki Iso-Aho , Arkkitehtitoimisto A-Konsultit Oy ...	Toimitusjohtaja Mikko Laakso , Gainer Oy
Managing Director Veijo Karosvuo , Aviator Finland Oy	Toimitusjohtaja Maunu Visuri , Nordic Regional Airlines Oy
Toimitusjohtaja Niilo Kemppe , SOL Henkilöstöpalvelut Oy	Toimitusjohtaja Tom Kaisla , Eilakaisla Oy
Toimitusjohtaja Taru Keronen , Eckerö Line Oy	Toimitusjohtaja Margus Schults , Tallink Silja Oy
Toiminnanjohtaja Stiina Laakso ,	Toimitusjohtaja Antti Väisänen ,
Suomen audiovisuaalisen alan tuottajat SATU ry	Warner Bros. Int. Television Production Finland
Toimitusjohtaja Jukka Leinonen , DNA Oy	Toimitusjohtaja Jarkko Nordlund , MTV Oy
Toimitusjohtaja Juha Murtopuro , AVARN Security Oy	Toimitusjohtaja Jarmo Mikkonen , Securitas Oy
Toimitusjohtaja Kimmo Mäki , Finavia Oyj	Johtava viestintäkonsultti, partneri Tero Kekki , Viestintä Drum
Toimitusjohtaja Jarmo Nuora , Rengasnuora Oy	Johtaja Jukka Rosenberg , Posti Oyj
Johtaja Jari Rapo , Telia Finland Oyj	Toimitusjohtaja Pauli Uusi-Kilponen , AinaGroup Oyj
Pääjohtaja Timo Ritakallio , OP Osuuskunta	Johtaja Harri Nummela , OP Palvelut Oy
Toimitusjohtaja Pekka Salokangas , Relacom Finland Oy	Toimitusjohtaja Juha Luusua , Eltel Networks Oy
Toimitusjohtaja Tatu Tulokas , Silta Oy	Toimitusjohtaja Kirsi Paakkari , SMT Oy
Toimitusjohtaja Antti Vasara , VTT	Talousjohtaja Anton Westermarck , Alko Oy

• Puusepänteollisuus ry

Toimitusjohtaja Matti Rantaniemi , Martela Oyj	Toimitusjohtaja Erkka Lumme , Novart Oy
---	--

• Rakennusteollisuus RT ry

Toimitusjohtaja Per Fjäder , Fjäder Group Oy	Hallituksen puheenjohtaja Mikael Tallqvist , Ab Tallqvist Infra Oy
Toimitusjohtaja Hannu Hautala , Nordkalk Oy Ab	Toimitusjohtaja Miikka Riionheimo , Finnsementti Oy
Toimitusjohtaja Ville Hälinen , LVI-Aitta Oy	Toimitusjohtaja Heikki Pesu , Are Oy
Hallituksen puheenjohtaja Esa Kiiveri , Rakennustoimisto Arkta Oy	Varatoimitusjohtaja Hannu Anttonen , Jatke Uusimaa Oy
Konsernijohtaja Juha Metsälä , Pohjola Rakennus Group PRG Oy	Maajohtaja Mika Soini , NCC Suomi Oy
Toimitusjohtaja Seppo Saarelainen , Betonimestarit Oy	Hallituksen puheenjohtaja Lauri Kivekäs , Rudus Oy
Toimitusjohtaja Harri Saarinen , Katman Oy	Toimitusjohtaja Jari Jussila , Triasole Pinnoitus Oy
Toimitusjohtaja Tuomas Särkilahti , Skanska Oy	Toimitusjohtaja Jussi Tanhuanpää , Lujatalo Oy
Tulosyksikön johtaja Marko Vasenius , Destia Oy	Toimitusjohtaja Pekka Piirala , Paupek Oy

Varsinaiset edustajat

Henkilökohtaiset varajäsenet

▪ Satamaoperaattorit ry

Toimitusjohtaja **Henri Kuitunen**, Steveco Oy Toimitusjohtaja **Markku Mäkipere**, Stevena Oy

▪ Sivistystyönantajat ry

Toimitusjohtaja **Anna Bertills**, Folkhälsan Utbildning Ab Rehtori **Heikki Aho**, Keski-Pohjanmaan konservatorion kannatusyhdyhd.ry
Rehtori **Keijo Hämäläinen**, Jyväskylän yliopisto Henkilöstöjohtaja **Jouni Kekäle**, Itä-Suomen yliopisto
Toimitusjohtaja **Stefan Johansson**, Axxell Utbildning Ab Rehtori **Sirpa Lukkala**, Invalidisäätiö (Keskuspuiston ammattiopisto)
Rehtori **Timo Karkola**, Ami-Säätiö, Amiedu Rehtori **Lauri Halla**, Kulosaaren yhteiskoulu
Rehtori **Teemu Kokko**, Haaga-Helia ammattikorkeakoulu Oy Rehtori **Jussi Halttunen**, Jyväskylän ammattikorkeakoulu Oy
Vararehtori **Sari Lindblom**, Helsingin yliopisto Rehtori **Mikko Hupa**, Åbo Akademi

▪ Suomen Tekstiili & Muoti ry

Toimitusjohtaja **Nina Kopola**, Suomeninen Oyj Toimitusjohtaja **Pekka Nikkanen**, Image Wear Oy

▪ Teknokemian Yhdistys ry

Vice President **Tiina Isohanni**, Lumene Oy Liiketoimintajohtaja **Jussi Armanto**, Berner Oy

▪ Teknologiateollisuus ry

Toimitusjohtaja **Antti Ala-Talkkari**, Veljekset Ala-Talkkari Toimitusjohtaja **Marko Mäki-Haapoja**, Reikälevy Oy
Toimitusjohtaja **Kjell Forsén**, Vaisala Oyj Toimitusjohtaja **Kiuru Schalin**, Analyse Solutions Finland Oy
Hallituksen puheenjohtaja **Mika Halttunen**, Halton Oy Hallituksen puheenjohtaja **Päivi Leiwo**, Oilon Group Oy
Toimitusjohtaja **Tomas Hedenborg**, Fastems Oy Ab Johtaja **Leena-Mari Lähteenmaa**, CGI Suomi Oy
Hallituksen puheenjohtaja **Pekka Heikonen**, Pemamek Oy Toimitusjohtaja **Antti Ranta**, Konepaja Antti Ranta Oy
Hallituksen puheenjohtaja **Antti Herlin**, KONE Oyj Toimitusjohtaja **Satu Kivelä**, Cross Wrap Oy
Hallituksen puheenjohtaja **Nanna Hietala**, MSK Group Oy Toimitusjohtaja **Juhani Lehti**, Riikonen Group Oy
Toimitusjohtaja **Jukka Hyryläinen**, KATKO Oy Toimitusjohtaja **Markus Alholm**, GE Power Finland Oy
Toimitusjohtaja **Liisa Leino**, Leino Group Oy Konsernijohtaja **Jaakko Eskola**, Wärtsilä Oyj Abp
Toimitusjohtaja **Vesa Laisi**, Vacon Oyj Toimitusjohtaja **Jussi Aro**, Purso Oy
Hallituksen puheenjohtaja **Pertti Lemettinen**, Levypyörä Oy Toimitusjohtaja **Jouko Salo**, Hollming Oy
Hallituksen puheenjohtaja **Markku Moilanen**, Ramboll Finland Oy Hallituksen puheenjohtaja **Tuomo Haukkovaara**, Oy IMB Finland Ab
Toimitusjohtaja **Eero Mäkinen**, Trafomic Oy Toimitusjohtaja **Ralf Sohlström**, Reka Kaapeli Oy
Toimitusjohtaja **Jukka Nummi**, Stalatube Oy Toimitusjohtaja **Kalle Isotalo**, Antti-Teollisuus Oy
Hallituksen puheenjohtaja **Pauli Nurminen**, Hellmanin Konepaja Oy Hallituksen puheenjohtaja **Hannu Vaajoensuu**, Basware Oy
Toimitusjohtaja **Juha Näkki**, Etteplan Oyj Toimitusjohtaja **Juha Telkkinen**, Promentor Solutions Oy
Hallituksen puheenjohtaja **Jari Paasikivi**, Oras Oy Hallituksen puheenjohtaja **Heikki Käkönen**, A-Insinöörit Suunnittelu Oy
Toimitusjohtaja **Jorma Paturi**, Propria Oy Toimitusjohtaja **Siamäk Naghian**, Genelec Oy
Toimitusjohtaja **Tuomas Pere**, Pintos Oy Hallituksen puheenjohtaja **JT Bergqvist**, Huurre Finland Oy
Toimitusjohtaja **Panu Routila**, Konecranes Oyj Toimitusjohtaja **Janne Pirttijoki**, Ovako Imatra Oy Ab
Hallituksen puheenjohtaja **Risto Siilasmaa**, Nokia Oyj Toimitusjohtaja **Jarmo Herronen**, Boliden Kokkola Oy
Talous- ja rahoitusjohtaja **Eeva Sipilä**, Metso Oyj Toimitusjohtaja **Nina Arvonen**, Teknopower Oy
Toimitusjohtaja **Pekka Tiitinen**, ABB Oy Maajohtaja **Tommi Uitto**, Nokia Solutions and Networks Oy
President **Kari Tuutti**, Outokumpu Oyj Toimitusjohtaja **Markku Teräsvasara**, Outotec Oyj
Hallituksen puheenjohtaja **Antti Zitting**, Sacotec Components Oy Toimitusjohtaja **Heikki Zitting**, Sacotec Components Oy

▪ Yhteinen Toimialaliitto ry

Toimitusjohtaja **Juha Laurio**, Lindström Oy Hallituksen puheenjohtaja **Jarmo Räsänen**, Olavi Räsänen Oy

Elinkeinoelämän keskusliitto EK
PL 30 (Eteläranta 10), 00131 Helsinki
Puhelin 09 420 20
ek@ek.fi
www.ek.fi
@Elinkeinoelama

Julkaisun toimitus:
Teemu Lindfors

Ulkoasu:
Arja Nyholm | JUMO OY

Maaliskuu 2019

